

Kvalitetsdeklaration

Rapport 2022:13, Felaktiga utbetalningar i arbetslöshetsförsäkringen 2021

Ämnesområde

Arbetsmarknad

Statistikområde

Felaktiga utbetalningar

Producerande myndighet

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Referenstid

2021

Kontaktuppgifter

Niklas Ottosson

niklas.ottosson@iaf.se

Tomas Brandt

tomas.brandt@iaf.se

Innehåll

1	Relevans	3
1.1	Ändamål och informationsbehov	3
1.2	Statistikens innehåll	3
1.2.1	Objekt och population.....	3
1.2.2	Variabler	4
1.2.3	Statistiska mått	5
1.2.4	Redovisningsgrupper	5
1.2.5	Referenstider	5
2	Tillförlitlighet	5
2.1	Tillförlitlighet totalt	5
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	8
2.2.4	Bortfall	9
2.2.5	Bearbetning	9
3	Aktualitet	9
3.1	Framställningstid	9
3.2	Frekvens	9
4	Tillgänglighet och tydlighet	10
4.1	Tillgång till statistiken och dokumentation	10
5	Jämförbarhet.....	10
5.1	Jämförbarhet över tid	10
5.2	Jämförbarhet mellan grupper	10
6	Allmänna uppgifter	10

1 Relevans

Denna kvalitetsdeklaration är en bilaga till *Felaktiga utbetalningar i arbetslöshetsförsäkringen 2021*. Kvalitetsdeklarationen syftar till att beskriva kvaliteten på den statistik som presenteras i *Felaktiga utbetalningar i arbetslöshetsförsäkringen 2021* utifrån statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet.

1.1 Ändamål och informationsbehov

Statistiken i rapporten beskriver de felaktiga utbetalningarna inom arbetslöshetsförsäkringen under 2021. Rapporten är dels ett underlag för Ekonomistyrningsverkets arbete inom ramen för förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdsystemet, dels ett underlag för IAF i arbetet med att följa och löpande utvärdera tillsynsobjektens arbete vad gäller felaktiga utbetalningar.

Huvudsakliga användare av statistiken är Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna, IAF och Arbetsmarknadsdepartementet.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna utgörs av andelar och summor för olika variabler som mäter felaktiga beslut och bedömningar i enskilda ärenden och de felaktiga utbetalningar som följer av dessa fel.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen för de fyra ärendegranskningarna är gemensam och utgörs av ersättningstagare som fått ersättning utbetald och där det finns risk för felaktiga utbetalningar. De fyra ärendegranskningarna har fyra olika målpopulationer som avser spegla olika moment inom arbetslöshetsförsäkringen, se bilagan *Statistikens framställning* för en detaljerad beskrivning av de kriterier som vi har använt för att avgränsa populationerna. Målpopulationerna och intressepopulationen sammanfaller, förutom vad gäller ersättningstagare med ersättningsperioder som var kortare än 21 dagar och ersättningstagare med fler än en ersättningsperiod under 2021, vilka har exkluderats ur samtliga målpopulationer. Detta bedömer vi inte påverkar resultatens generaliserbarhet negativt i nämnvärd utsträckning.

Nedan beskriver vi kortfattat vad som är specifikt för varje ärendegranskning.

Förstagångsprövningar

Målpopulationen för den här ärendegranskningen är personer som fått en förstagångsprövning med beslut om rätt till ersättning under 2021.

Målobjekt är förstagångsprövningar. Målobjektet sammanfaller också med antal unika personer i ärendegranskningens rampopulation, eftersom en person endast kan ha en beslutad förstagångsprövning med rätt till ersättning. Personer som återknutit till en tidigare ersättningsperiod ingår inte i ärendegranskningen.

Pågående ärenden hos Arbetsförmedlingen

Målpopulationen utgörs av ersättningstagare inskrivna på Arbetsförmedlingen.

Målobjektet är ersättningstagare. En ersättningstagare kan under sin ersättningsperiod ha flera uteblivna underrättelser.

Granskning av signaler

Målpopulationen utgörs av signaler som arbetsförmedlare skickade manuellt under 2021 och som inte ledde till att en underrättelse skickades till en arbetslöshetskassa. Signaler som var kompletterande information till redan skickade underrättelser eller beslutade sanktioner ingår därmed inte i målpopulationen. Signaler om att den sökande åter uppfyller de allmänna villkoren ingår inte heller i intressepopulationen.

Målobjekt är därmed signaler, samt de ärenden som finns associerade med dessa signaler hos Arbetsförmedlingen.

Granskning av underrättelser

Intressepopulationen är underrättelser som inkommit till och beslutats av arbetslöshetskassorna under 2021. Underrättelser ska ha beslutats som bifall (inte sanktion) eller delvis bifall.

Målobjektet är de underrättelser som beskrivs ovan. En ersättningstagare kan ha haft flera underrättelser med beslut om bifall under året.

1.2.2 Variabler

De huvudsakliga intressevariablerna för alla fyra ärendegranskningarna utgörs av om arbetslöshetskassornas och Arbetsförmedlingens hantering av ärenden är korrekt eller inte, och om en inkorrekt hantering har föranlett en felaktig utbetalning eller inte.

Målvariablerna är i linje med intressevariablerna och är mer specifikt baserade på de uppgifter som har angetts i de system som är avsedda att användas för

ärendehantering och dokumentation hos arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingen.

Observationsvariablerna utgörs av resultatet av ärendegranskningarna, som består av uppgifter som IAF har samlat in med hjälp av en granskningsmall. Det innebär vidare att IAF i samband med ärendegranskningarna har gjort en manuell bedömning av om ärendet har hanterats korrekt av arbetslöshetskassan eller Arbetsförmedlingen, baserat på samtliga tillgängliga uppgifter i ärendet. Denna bedömning utgör observationsvariabeln för om ett ärende har hanterats korrekt eller inte.

Ett stort antal variabler, såsom utbetalad ersättning och uppgifter om individegenskaper, har även hämtats ur IAF:s statistik- och tillsynsdatabas och bygger därmed inte på någon bedömning.

1.2.3 Statistiska mått

I den här rapporten används antal, summor och andelar i procent som statistiska mått. Vidare används konfidensintervall för att beskriva statistisk osäkerhet.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken särredovisas på sökandes juridiska kön (kvinnor och män). Särredovisning på andra variabler kan göras efter förfrågan.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för samtliga ärendegranskningar är 2021. I de fall ett inkorrekt hanterat ärende under 2021 har lett till att felaktiga utbetalningar skett fram till och med september 2022, har dessa räknats med i summan för felaktiga utbetalningar.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den totala tillförlitligheten påverkas av ett antal osäkerhetskällor som går igenom nedan. Av de som nämns finns enbart beräkningar på storleken av urvalsfelet. Urvalsfelet beräknas med hjälp av standardavvikelse och redovisas i form av konfidensintervall i tabeller.

Bortfallet var mycket begränsat i samtliga ärendegranskningar och bedöms inte påverka resultaten nämnvärt. Bortfallet bedöms vara slumpmässigt.

Mätfel kan förekomma i samtliga ärendegranskningar, eftersom de baseras på manuella bedömningar av IAF:s ärendegranskare. Ärendena har granskats av flera utredare och IAF har i tveksamma fall valt att bedöma ärenden som korrekt hanterade, vilket innebär att antalet felaktigt hanterade ärenden och summan av felaktiga utbetalningar snarare underskattas än överskattas utifrån ärendegranskningarna.

I ärendegranskningen av signaler fanns en betydande övertäckning i urvalet, vilket har tagits hänsyn till genom att justera ned rampopulationens storlek med samma andel som övertäckningen utgjorde av urvalet. Ramtäckningen utgör därmed en felkälla i granskningen av signaler.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

I Tabell 1 redovisas rampopulationernas och urvalens storlek.

Tabell 1: Rampopulation och urval

Ärendegranskning	Rampopulation	Urval
Förstagångsprövningar	73 885	630
Pågående ärenden hos Arbetsförmedlingen	236 998	642
Signaler	8 583*	942*
Underrättelser	13 763**	1 094**

* För granskningen av signaler visar tabellen rampopulation och urval efter justering för övertäckning. Lär mer om det i avsnitt 2.2.2.

** Granskningen av underrättelser täcker 1 010 underrättelser under 43 § ALF och 84 underrättelser som skickats enligt 43a-b §§ ALF. De 84 underrättelserna som skickats enligt 43a-b §§ motsvarar samtliga underrättelser som skickades under 2021.

Det slumpmässiga felet redovisas i form av 95-procentiga konfidensintervall, det vill säga intervall som med 95 procents sannolikhet innehåller det sanna värdet, förutsatt att det inte finns några systematiska fel.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen för samtliga ärendegranskningar utgår från en ögonblicksbild av en kombination av tabeller i IAF:s statistik- och tillsynsdatas. Det kan förekomma mindre täckningsbrister på grund av att vi i överföringen av uppgifter från Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna inte har fått all information som vi behöver. Vi gör bedömningen att risken för det här är mycket begränsad.

Vi har inte noterat några omfattande ramtäckningsproblem i ärendegranskningarna för förstagångsprövningar och pågående ärenden hos Arbetsförmedlingen.

I granskningen av arbetslöshetskassornas hantering av underrättelser som inte lett till sanktion förekom ett fåtal felregistreringar. Det här rörde underrättelser där arbetslöshetskassan hade beslutat om sanktion, men där de har registrerats felaktigt i systemet. Felregistreringarna bedöms inte vara av sådan omfattning att de påverkar skattningarna och har därför lämnats utan åtgärd.

För ärendegranskningen av signaler fanns en betydande övertäckning. Övertäckningen utgörs av kompletteringar, det vill säga signaler som avser tidigare sakförhållanden för vilka underrättelser redan hade skickats. Vanligt förekommande var att arbetsförmedlaren skickade kompletterande information om den sökandes situation gällande en redan skickad underrättelse. För att ta hänsyn till övertäckningen har vi justerat ned rampopulationens storlek. Det innebär att rampopulationens storlek har justerats ned med motsvarande andel som övertäckningen utgör av urvalet. Justeringen har gjorts separat för signalgranskningens två stratum. Det innebär att vid uppräknings har vi justerat ned storleken på den ursprungliga rampopulationen för signalorsak 2–5 med 15 procent, från 2 213 signaler till 1 870 signaler, och för signalorsak 7 har rampopulationen justerats ned med 52 procent, från 13 700 signaler till 6 713 signaler. Detta redovisar vi i Tabell 2 nedan.

Tabell 2: Hantering av övertäckning för granskningen av signaler.

Stratum	Kategori	Observationer	Andel
Signalorsak 2–5	Granskade i urvalet	845	85 %
	Övertäckning i urvalet	153	15 %
	Bortfall i urvalet	2	0 %
	Summa ursprungligt urval	1 000	100 %
	Ursprunglig rampopulation	2 213	–
	Justerad rampopulation	1 870	–
Signalorsak 7 (Övrigt)	Granskade i urvalet	97	49 %
	Övertäckning i urvalet	103	52 %
	Bortfall i urvalet	0	0 %
	Ursprungligt urval	200	100 %
	Ursprunglig rampopulation	13 700	–
	Justerad rampopulation	6 713	–

2.2.3 Mätning

IAF har direktåtkomst till Arbetsförmedlingens ärendehanteringssystem och datainsamlingen har skett med hjälp av förformulerade frågor och svarsalternativ i en granskningsmall för respektive målpopulation. Frågorna avser olika typsituationer där Arbetsförmedlingen inte har underrättat arbetslöshetskassorna när den arbetssökande inte levt upp till kraven i bestämmelserna. Till exempel om de har underrättat när den arbetssökande missat ett möte eller inte aktivt sökt lämpliga arbeten.

För att genomföra de ärendegranskningar som berör arbetslöshetskassornas verksamhet har IAF besökt arbetslöshetskassorna. På samma sätt som i övriga ärendegranskningar har förformulerade frågor använts. Det rör till exempel om normalarbetstiden eller normalinkomsten varit korrekt i ärendet.

All data samlades in under februari till juni 2022.

Mätfel kan ha flera orsaker. Ett mätfel kan uppstå om de granskningspar som genomför datainsamlingen inte gör likartade bedömningar som andra. För att minska risken för detta har avstämningar gjorts löpande för att diskutera svåra ärenden.

Det kan även uppstå validitetsfel om en fråga är formulerad på ett sådant sätt att den inte fångar in det som den är avsedd att mäta. Vi har inte gjort någon utredning av denna typ av mätfel.

2.2.4 Bortfall

Bortfallet var mycket begränsat i alla fyra ärendegranskningar och utgör endast enstaka observationer. Antalet redovisas i Tabell 3.

Vi har bedömt att bortfall inte utgör en väsentlig källa till fel och har därför inte gjort någon justering för bortfall.

Tabell 3: Bortfall per ärendegranskning

Ärendegranskning	Bortfall
Förstagångsprövningar	4
Pågående ärenden hos Arbetsförmedlingen	8
Signaler	2
Underrättelser	5

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppstå genom felaktig inmatning i granskningsmallen eller genom felaktig programkod i beräkning eller framtagning av sammanställd statistik. För att minska risken för bearbetningsfel har IAF utarbetat och använt en digital granskningsmall.

Dessutom bedriver vi ett arbete med att skapa logiska kontroller av data från statistik- och tillsynsdatan. Det innebär till exempel att dubletter i rampopulationen inte kan förekomma eller att resultat för variabler som inte är definierade inte kan matas in i granskningsmallen. En handledning för att plocka fram statistiken har utformats. Dessa åtgärder har minskat bearbetningsfelen och kommer att minska risken i framtida granskningar.

3 Aktualitet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är cirka 10 månader från att ramen och urvalet är framtaget till publicering av rapporten.

3.2 Frekvens

En granskning av omfattningen av felaktiga utbetalningar genomförs var tredje år i enlighet med 7 § första stycket 3 förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdsystemet.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken och dokumentation

Statistiken publiceras genom en rapport med tabeller. Rapporten publiceras på IAF:s webbplats www.iaf.se. Rapporten expedieras till Sveriges a-kassor, Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknadsdepartementet.

5 Jämförbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Omfattningen av felaktiga utbetalningar inom arbetslöshetsförsäkringen har tidigare analyserats i rapporten IAF 2019:1 (med referensår 2017). Jämförelse med tidigare granskning bör ske med viss försiktighet. Det beror dels på höjda ersättningsnivåer inom arbetslöshetsförsäkringen, dels på förändringar av antagandet om handlingskorrigerande vid upprepade fel.

Det har också skett förändringar i hur Arbetsförmedlingen lagt upp kontrollarbetet, vilket påverkat hur vi genomfört den här granskningen jämfört med den föregående.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Uppgifter från register har använts för att bilda redovisningsgrupper, i huvudsak per kön, åldersgrupp och arbetslöshetskassa. I rapporten redovisas bara skillnader mellan kvinnor och män. Statistiken kan i regel jämföras mellan grupper, men bör göras med försiktighet eller undvikas när grupperna utgörs av få observationer.

6 Allmänna uppgifter

A Sekretess och personuppgiftsbehandling

Uppgifter som IAF samlar in för sin tillsyn omfattas av samma sekretess som uppgifterna omfattades av hos uppgiftslämnaren. Detta följer av 11 kap 1 § i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL). Uppgifter om sökande omfattas normalt av sekretess enligt 28 kap. 11 § i OSL hos Arbetsförmedlingen och 13 § i

OSL hos arbetslöshetskassorna. Motsvarande sekretess blir gällande för uppgifterna hos IAF.

IAF behandlar personuppgifter enligt GDPR samt enligt lagen (2006:469) och förordningen (2008:936) om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

B Bevarande och gallring

Reglerna för gallring av uppgifter som IAF behandlar för sin tillsyn framgår av 15 § lagen (2006:469) om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

Personuppgifter som behandlas för tillsyn ska gallras två år efter utgången av det år då behandlingen av uppgifterna har avslutats i ett ärende hos den handläggande myndigheten. Om personuppgifter enligt första stycket behövs för statistiska eller vetenskapliga ändamål ska de gallras tio år efter det att uppgifterna avskildes för dessa ändamål. Gallring av uppgifter i diarieförda ärenden framgår av IAF:s dokumenthanteringsplan

C Uppgiftsskyldighet

Arbetsförmedlingen är enligt 48 g § i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring skyldig enligt att lämna de uppgifter som har betydelse för IAF:s tillsyn över ärenden om arbetslöshetsersättning.

En arbetslöshetskassa skall enligt 90 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor lämna uppgifter till IAF för tillsyn och uppföljning av arbetslöshetsförsäkringen lämna uppgifter. Vilka uppgifter som omfattas av denna skyldighet specificeras ytterligare i 5–7 §§ i förordningen (1997:836) om arbetslöshetskassor.